

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Με ιδιαίτερη χαρά αποδέχθηκα την πρόσκληση της οργάνωσης «Διεθνής Διαφάνεια – Ελλάς» για την εκδήλωση αυτή. Η Διεθνής Διαφάνεια, 25 χρόνια μετά την ίδρυσή της από διακεκριμένες προσωπικότητες παγκόσμιας αναγνώρισης, έχει αποκτήσει διεθνές κύρος, απόρροια των αγώνων της κατά της διαφθοράς. Αξιοσημείωτο είναι το έργο που επιτελεί και το ελληνικό τμήμα της οργάνωσης.

Η αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς και η εμπέδωση της διαφάνειας πρέπει να αποτελεί κοινό στόχο όλων μας σε μια σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία. Τα χαμηλά επίπεδα διαφθοράς και αντιστοίχως τα υψηλά επίπεδα διαφάνειας, αποτελούν δείκτες ανάπτυξης, ποιότητας της ζωής και εν τέλει ποιότητας της ίδιας της Δημοκρατίας.

Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε την ευθύνη διακυβέρνησης του τόπου το Μάρτιο του 2004, καταστήσαμε σαφές προς κάθε κατεύθυνση ότι είμαστε αποφασισμένοι να επιδείξουμε μηδενική ανοχή στα φαινόμενα διαφθοράς. Φαινόμενα τα οποία υπονομεύουν την ανάπτυξη και την πρόοδο ενός κράτους, έχουν τεράστιο οικονομικό κόστος, πλήττουν την κοινωνική συνοχή.

Τα φαινόμενα αυτά προκύπτουν από αντιλήψεις και νοοτροπίες του παρελθόντος. Σε πολλές περιπτώσεις είναι τα αρνητικά αποτελέσματα της επί δεκαετίες κυριαρχούσας γραφειοκρατίας και πολυνομίας.

Ελλείψεις στις δομές του κράτους, τροφοδοτούν και ενισχύουν τα εν λόγω φαινόμενα. Η γιγάντωση του δημόσιου τομέα σε προηγούμενες δεκαετίες, προκάλεσε την αντίστοιχη γιγάντωση της γραφειοκρατίας δημιουργώντας και συντηρώντας φαινόμενα αδιαφάνειας και διαφθοράς.

Η γραφειοκρατία και η αδιαφάνεια βλάπτουν σοβαρά την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Άρα βλάπτουν σοβαρά την οικονομική ανάπτυξη και την παραγωγή εθνικού πλούτου, βλάπτουν σοβαρά την προσπάθεια για δημιουργία θέσεων εργασίας και για ένα αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος.

Δυστυχώς όλοι οι πολίτες, και πολύ περισσότερο κάθε επιχειρηματίας που δοκιμάζει να κάνει μια δουλειά έχει γευτεί την πικρή και εξόχως δαπανηρή εμπειρία της γραφειοκρατίας. Ο λόγος είναι πάνω κάτω ο ίδιος. Δύσκολα μπορεί να βγάλει κανείς άκρη και να εξυπηρετηθεί αποτελεσματικά και γρήγορα.

Βρίσκεται συνήθως ενώπιον ενός λαβυρίνθου γραφειοκρατίας, πολυνομίας αλλά και μιας στρατιάς αρμοδίων διασκορπισμένων σε διάφορα υπουργεία, δήμους, τοπικές υπηρεσίες και νομαρχίες. Επενδυτές ή οι εν δυνάμει επιχειρηματίες, οι οποίοι αποφασίζουν να «ποντάρουν» το μέλλον τους σε μια νέα επιχείρηση πολλές φορές εγκαταλείπουν μια καλή ιδέα εξαιτίας των δυσκολιών που συναντούν. Όμως μια καλή ιδέα που χάνεται, μια επιχείρηση που δε στήθηκε, μια πόρτα εργασίας που δεν άνοιξε είναι απώλεια και για την οικονομία και για την κοινωνία.

Η γραφειοκρατία και η αδιαφάνεια που συνεπάγεται αποτελούν τροχοπέδη με σοβαρό οικονομικό και αναπτυξιακό κόστος. Εγχώριοι και διεθνείς οργανισμοί που έχουν αναλύσει τις αρνητικές επιπτώσεις του φαινομένου έχουν δώσει στοιχεία που μαρτυρούν την έκταση και την κρισιμότητα του προβλήματος και επ' αυτού δε θέλω να επεκταθώ.

Αυτό όμως που θέλω να τονίσω με έμφαση είναι πως οι αποτελεσματικές απαντήσεις στις νέες προκλήσεις ενός ανοιχτού και έντονα ανταγωνιστικού

διεθνούς περιβάλλοντος, δε μπορούν να προκύψουν μέσα από «παλιές συνταγές» γραφειοκρατικών, αδιαφανών και κρατικοδιοικούμενων μοντέλων.

Για αυτό και οι κοινωνίες που αφουγκράζονται σωστά τους κραδασμούς της νέας εποχής προωθούν συστηματικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που αφορούν στην απομείωση του ρόλου του δημόσιου τομέα, στην ενίσχυση της διαφάνειας σε όλο το φάσμα των συναλλαγών με το δημόσιο, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στην προσέλκυση επενδύσεων αλλά και στον παραγωγικότερο προσανατολισμό της κοινωνικής τους πολιτικής.

Η κυβέρνησή μας εδώ και τέσσερα χρόνια εργάζεται συστηματικά για να εμπεδωθεί ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο στο οποίο το κράτος θα έχει περισσότερο ρυθμιστικό παρά παρεμβατικό ρόλο. Η εποχή του κρατικού πατερναλισμού, των κρατικοδίαιτων νοοτροπιών, της προσαρμογής των δημοσιονομικών απαιτήσεων στις αδηφάγες ανάγκες ενός γιγαντιαίου δημόσιου τομέα, ανήκει στο παρελθόν.

Ζητούμενο είναι ένα σύγχρονο, ευέλικτο, κοινωνικό και συνάμα φιλικό στην αγορά κράτος. Ένα κράτος που προάγει την ανταγωνιστικότητα παρά χορηγεί προστασία ή κάνει εκδουλεύσεις. Αυτό το κράτος έχει ανάγκη η οικονομία για να γίνει πιο εξωστρεφής, με διευρυμένα μερίδια στις εσωτερικές και διεθνείς αγορές. Είναι το κράτος που διατηρεί σχέση ανταποδοτικότητας με τις παραγωγικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας, εγγυάται τη μέριμνα για τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες και επενδύει στο μέλλον της νέας γενιάς.

Υπηρετούμε με συνέπεια αυτή την προοπτική, με τρεις κεντρικούς πυλώνες – πολιτικής:

Πρώτος πυλώνας είναι οι ανοιχτές αγορές και η ανταγωνιστικότητα. Στην ελληνική κοινωνία έχει καλλιεργηθεί συστηματικά τόσο σε προσωπικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο μια σχέση εξάρτησης από το «κράτος – γκουβερνάντα». Νέοι άνθρωποι περιορίζουν ασφυκτικά τον ορίζοντα των ονείρων τους στην εξασφάλιση μιας θέσης στο δημόσιο ως διαβατήριο για μια ασφαλή και απαλλαγμένη από το άγχος ζωή. Έτσι βρίσκει πρόσφορο έδαφος

αφενός η καχυποψία και η δαιμονοποίηση του επιχειρηματικού κέρδους και αφετέρου η έντονη παρουσία του κράτους στην οικονομική ζωή της χώρας.

Έχουμε ζήσει την άμεση συνέπεια αυτών των επιλογών. Ζημιές, συντεχνιακά προνόμια, αδιαφάνεια, διαφθορά και αναξιοκρατία. Νοσηρά φαινόμενα που εμποτίζουν ολόκληρο τον κοινωνικό ιστό και τον απειλούν πλέον με πλήρη αποδιάρθρωση.

Είναι λοιπόν κεντρική επιδίωξή μας η μείωση του δημόσιου τομέα με ταυτόχρονη απελευθέρωση των αγορών στις οποίες παραμένει ακόμη κυρίαρχο το κράτος. Οι τηλεπικοινωνίες και ο τραπεζικός τομέας δείχνουν το δρόμο που πρέπει να ακολουθηθεί και σε τομείς όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, οι υποδομές, τα τυχερά παιχνίδια, κλπ. Είναι ο δρόμος που αποδεδειγμένα οδηγεί σε περισσότερη εξωστρέφεια, σε νέες επενδύσεις, σε νέες θέσεις εργασίας, σε εφαρμογές εκσυγχρονισμού και σε ανταγωνιστικά τιμολόγια προς όφελος του πολίτη – καταναλωτή.

Δεύτερος πυλώνας είναι η αποτελεσματικότερη κοινωνική πολιτική. Όταν μιλάμε για κοινωνικό κράτος στις ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες εννοούμε ένα συγκροτημένο δίκτυο προστασίας που εξασφαλίζει στους πολίτες ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας ζωής στην καθημερινότητά τους και αποτελεσματικές εγγυήσεις σε θέματα υγείας, συνταξιοδότησης, παιδείας κλπ. Στην Ελλάδα και παρά το γεγονός ότι το ύψος των κοινωνικών δαπανών είναι κατά μέσο όρο περίπου εκεί που βρίσκεται και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το κοινωνικό κράτος δε ν έχει τα ίδια αποτελέσματα. Η αρωγή του δεν φτάνει σε αυτούς που έχουν πραγματικά ανάγκη.

Εύλογα λοιπόν ένα ανεπαρκές μοντέλο κοινωνικής πολιτικής οδήγησε στην αλματώδη ανάπτυξη παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών στους αντίστοιχους τομείς ευθύνης και μάλιστα χωρίς κανόνες, χωρίς εποπτεία, χωρίς έλεγχο. Το παράδειγμα της παιδείας είναι καθ' όλα διαφωτιστικό. Η κατ' ευφημισμό δωρεάν παιδεία, παρέχοντας χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, οδήγησε στην άνηση της ιδιωτικής παιδείας και παραπαιδείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Και παρά τα αδιέξοδα τα οποία είναι ορατά δια γυμνού

οφθαλμού και παρά το γεγονός ότι αυτή η κατάσταση οξύνει τις κοινωνικές ανισότητες και στερεί από τη χώρα ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, κάποιοι επιμένουν να θεωρούν τη σημερινή δημόσια παιδεία ως «το πετράδι του στέμματος» του κοινωνικού κράτους.

Για αυτό λοιπόν απαιτούνται γενναίες τομές ώστε το κοινωνικό κράτος να καταστεί πραγματικότητα και να μην συνιστά ένα ψευδεπίγραφο ιδεολόγημα, το οποίο σε τελική ανάλυση αναπαράγει τα προνόμια των λίγων σε βάρος των πολλών.

Τρίτος πυλώνας είναι η αναδιάρθρωση στη βάση της αποτελεσματικότητας. Για να απαλλαγεί η οικονομία και η κοινωνία από αγκυλώσεις και βαρίδια που δεν επιτρέπουν την πρόοδο με τους αναγκαίους και πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς, πρέπει, να εξορθολογισθεί η διάρθρωση του κράτους. Πρωταρχικό συστατικό αυτής της αναδιάρθρωσης είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των αρνητικών χαρακτηριστικών που αναπτύχθηκαν διαχρονικά.

Δεν είναι ανεκτό, πλέον, για παράδειγμα ο δημόσιος τομέας να μην αξιολογείτε με κριτήριο την επίτευξη χειροπιαστών και μετρήσιμων αποτελεσμάτων. Όπως επίσης, οι αμοιβές να μην συναρτώνται ευθέως με την παραγωγικότητα και την προσφορά και να δημιουργείται έτσι ένα καθεστώς ισοπέδωσης και αδιαφορίας.

Στην ίδια κατεύθυνση πρέπει να επαναξιολογηθεί η έννοια της ατομικής και συλλογικής ευθύνης ως προς την εκτέλεση του καθήκοντος. Το καθεστώς της ατιμωρησίας υπέθαλψε φαινόμενα ασυδοσίας και διαφθοράς σε όλο το φάσμα των σχέσεων πολιτών και επιχειρήσεων με το δημόσιο τομέα, παρά τις όποιες τιμητικές εξαιρέσεις.

Ακολουθούμε λοιπόν στοχευμένη στρατηγική. Πολιτική αλλαγών και μεταρρυθμίσεων. Ζητούμε την κοινωνική συστράτευση. Μόνο με την ενεργοποίηση όλων θα υπάρξουν θετικά αποτελέσματα.

Έχουμε κάνει τα πρώτα θετικά βήματα. Και εδώ η αρχή δεν είναι το ήμισυ του παντός, είναι το παν. Διότι μέχρι το Μάρτιο του 2004 δεν υπήρχε η βούληση να ξεκινήσει η συστηματική, διαρκής επίμονη και επίπονη προσπάθεια για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Αντιθέτως η ανοχή υπέθαλπε, διαιώνιζε και εν τέλει άφηνε να θεριεύουν αυτά τα φαινόμενα.

Στα τέσσερα χρόνια που έχουμε την ευθύνη διακυβέρνησης του κράτους θεσπίσαμε κανόνες που καθιστούν περισσότερο διαφανή τη λειτουργία του κράτους, προωθήσαμε ρυθμίσεις που καλύπτουν κενά και αδυναμίες του Δημόσιου Τομέα, που στοχοποιούν τους ενόχους για διαφθορά. Παραπέμψαμε και παραπέμπουμε στη Δικαιοσύνη κάθε υπόθεση ανομίας, αυθαιρεσίας, παρανομίας. Και επειδή η διαφθορά δεν παρατηρείται μόνο στο Δημόσιο Τομέα, θεσπίσαμε σύγχρονο πλαίσιο για την αντιμετώπιση της διαφθοράς στον ιδιωτικό τομέα, ενσωματώνοντας σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Με την ίδια λογική, προχωρούμε στη δημιουργία του θεσμικού πλαισίου που απλοποιεί τις διοικητικές διαδικασίες για τις επιχειρήσεις, στηρίζει και ενθαρρύνει όσους αναλαμβάνουν επιχειρηματική δράση. Περιορίζουμε δραστικά τη γραφειοκρατία στις διαδικασίες ίδρυσης των επιχειρήσεων προχωρώντας στην :

- αναμόρφωση του Δικαίου Ανωνύμων Εταιρειών,
- θέσπιση απλοποιημένου συστήματος αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων
- προώθηση σύγχρονου πλαισίου, για την ίδρυση κάθε επιχείρησης.

Δημιουργούμε μηχανισμούς για να θωρακίσουμε το συμφέρον του πολίτη, του επιχειρηματία, του επαγγελματία. Μηχανισμούς που στηρίζονται στην ταχύτητα, την αξιοπιστία, την απλούστευση. Προωθούμε :

- την αυτοματοποίηση των διαδικασιών ρουτίνας
- την ηλεκτρονικοποίηση αρχείων και εντύπων,

- τη μείωση του κόστους ταξινόμησεων, εκτυπώσεων, αποστολής εντύπων,
- την αύξηση των υπηρεσιών on line, τη μείωση του αριθμού των τοπικών γραφείων και της ανθρωποδύναμης ανά παρεχόμενη υπηρεσία, τη μείωση των απαιτήσεων υποδομής, τη βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, τη μείωση του χρόνου αναμονής. Η εισαγωγή της λογικής του «one stop shop» («μίας στάσης») και της «ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» αποτελεί για εμάς υψηλή προτεραιότητα.

Πρωθούμε νομοσχέδιο για την ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων για την ίδρυση μιας επιχείρησης βημάτων και τη μείωση της γραφειοκρατίας που συνοδεύει τις σχετικές διαδικασίες.

Επιπλέον, σε συνεργασία με το υπουργείο Εσωτερικών - Δημόσιας Διοίκησης, προχωρούμε στην καταγραφή και κωδικοποίηση των απαιτούμενων –σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο- διαδικασιών και παραστατικών, για την ίδρυση επιχείρησης ή για τη διεκπεραίωση καθημερινών συναλλαγών, ώστε να εντοπίσουμε και να υιοθετήσουμε τα εφικτά βήματα απλούστευσης. Πιστεύουμε ότι η όλη προσπάθεια θα οδηγήσει σε κατάργηση περιττών για τα σημερινά δεδομένα διαδικασιών και στην αξιοποίηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Αξίζει επίσης να σημειώσω πως αυτό το νέο μοντέλο λειτουργίας προβλέπει το μετασχηματισμό των Κέντρων Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ) και των Κέντρων Υποδοχής Επενδύσεων (ΚΥΕ) που λειτουργούν σήμερα ανά την Ελλάδα, σε υπηρεσίες «one stop shop» για τις επιχειρήσεις.

Σύντομα ο επιχειρηματίας θα μπορεί με μια απλή εξουσιοδότηση να αναθέτει στο ΚΕΤΑ τη διεκπεραίωση όλης της γραφειοκρατικής προεργασίας που απαιτείται για την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης. Σκοπεύουμε να κάνουμε

πράξη την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε διάστημα μιας εβδομάδας, όπως ισχύει ήδη σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Οι νέες υπηρεσίες θα οργανωθούν με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα» του ΕΣΠΑ 2007 - 2013.

Στόχοι μας είναι οι επιχειρηματίες :

- να ενημερώνονται για το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον κλάδο δραστηριοποίησης τους.
- να ενημερώνονται για τις δυνατότητες χρηματοδότησης από κοινοτικά κονδύλια της επένδυσης που σχεδιάζουν, είτε αυτή αφορά τη δημιουργία μιας νέας επιχείρησης είτε την ανάπτυξη της υπάρχουσας.
- να έχουν τεχνική βοήθεια για τη σύνταξη των απαραίτητων για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης, επιχειρηματικών σχεδίων (business plan). Αυτά, στις απλούστερες περιπτώσεις θα συντάσσονται από την υπηρεσία «μίας στάσης» για λογαριασμό του επιχειρηματία.

Οι υπηρεσίες «μίας στάσης» θα διευκολύνουν και τις υπάρχουσες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Η κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη της Μικρομεσαίας Επιχείρησης, η οποία έχει ξεχωριστό και βαρύνοντα ρόλο στην ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής.

Έχουμε στα χέρια μας ένα δυναμικό εργαλείο για να προχωρήσει η ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή στον τόπο μας. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Είμαστε αποφασισμένοι να μηδενίσουμε το γραφειοκρατικό κόστος στο σύνολο των δράσεων που εντάσσονται στο ΕΣΠΑ, προκειμένου να αξιοποιήσουμε το σύνολο των διαθέσιμων πόρων και να μεγιστοποιήσουμε το αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Θέλω επίσης να επισημάνω ότι από 1ης Ιανουαρίου τέθηκε σε εφαρμογή ο νέος Κανονισμός Προμηθειών του Δημοσίου, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση των διαδικασιών, τη μείωση των

χρονικών καθυστερήσεων της γραφειοκρατίας. Σύντομα θα έχουμε ένα ολοκληρωμένο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΠ) που θα βελτιστοποιεί τη διαδικασία προμήθειας εξοικονομώντας χρόνο και πόρους για τους ενδιαφερόμενους αλλά και για το Δημόσιο.

Το κράτος είναι δυστυχώς εδώ και πολλά χρόνια ο μεγάλος ασθενής της ελληνικής κοινωνίας. Θεραπεία όμως υπάρχει. Και την εφαρμόζουμε. Διευρύνουμε την πολιτική των μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Για μια δυναμική οικονομία και μια δίκαιη κοινωνία.

Βασική παράμετρος κάθε προσπάθειας, κάθε αλλαγής και μεταρρυθμιστικής δράσης που προωθούμε, είναι η ενίσχυση της διαφάνειας. Διαφάνεια παντού. Είναι δέσμευση αυτής της κυβέρνησης και είναι αδιαπραγμάτευτη. Δεν κάνουμε συμβιβασμούς, δεν κάνουμε εκπτώσεις.

Η νοοτροπία του φέουδου για το ελληνικό κράτος πρέπει να αλλάξει. Είναι νοοτροπία που οδηγεί σε πρακτικές καταδικαστέες που μας γυρίζουν δεκαετίες πίσω. Δεν μπορούμε να τις ανεχθούμε.

Εμείς θέλουμε να κοιτάμε μπροστά. Με ελπίδα και αισιοδοξία. Με αποφασιστικότητα. Για ένα κράτος αποδοτικό, ένα κράτος υπεύθυνο και ικανό να ενεργεί με ευελιξία, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Ένα κράτος στο πλευρό και όχι πάνω στην πλάτη του πολίτη.

Σας ευχαριστώ